

Pisi-GPSid määravad

Garmini väikesed ja odavad eTrex seeria GPS-id teavad nüüd sinu asukohta ka paksus metsas ja toas ning võivad selle öelda kolmemeetrise täpsusega.

Kaido Einama

kaido@am.ee

Kõik muu oli nende eTrexide juures peaaegu kena, kuid täpsus jättis seni soovida. Sel suvel aga kõrvaldati see viga jäädavalt ning uut mudelitel on asukohamääramine omas klassis peaaegu et kõige parem.

Juulis tulid välja Garmini eTrex seeria kaks uut GPS-i, Legend ja Vista, mis oma eelkäijatest välimuse ega ka sisu poolest väga ei erinegi. Uus aga on antenn ja sellega seotud täpsusarvutus. Mediateki antennikiibiga GPS saavutab täpsuseks kolm meetrit ja möötab asukohta viis korda sekundis ehk 5 Hz sagedusega. Võrdluseks – seni väga täpseks peetud laiatarbekiip SiRFstar III määrab asukohta täpsusega 6–7 meetrit ja möötab koordinaate sagedusega 1 Hz ehk üks kord sekundis.

Väga täpsed odavama hinnaklassi Garmin eTrexid jätavad sama tootja kallimate, GPSMAP-ide eelised nüüd õige napiks, kuid nagu Garmini maaletooja kinnitas, on ka nende toodete osas tulemas peagi uuendused, millest saab rääkida aasta lõpu poole.

Uue antenni eelis kohe näha

eTrex Vista HCxi toas sisse lülitades on uue tundliku antenni eelis ka kohe näha. Paneelmaja pole enam takistuseks ja üsna kiiresti võtab käsi-GPS siseruumides asukohta ekraanil ette. Sama teeb ka eTrex Legend HCx. Need kaks ongi tegelikult üsna sarnased mudelid, veidi kallimal Vistal on aga lisaks Legendi omadustele ka elektrooniline kompass ja baromeeter kõrguse määramiseks.

“ Väga täpsed odavama hinnaklassi eTrexid jätavad kallimate eelised nüüd õige napiks. ”

Legend näitab ilmakaari vaid liikudes, Vista aga kasutab sisseehitatud elektroonilist kompassi. Kui kiirus langeb alla teatud piiri, määratakse suunda maa magnetvälja, mitte liikumisest tingitud koordinaatide muutuse järgi.

Baromeeter on aga füüsikatunnist teada kui vahend kõrguse mõõtmiseks õhurõhu-

muutuse järgi. Kõrguse mõõtmisega saab GPS ilma baromeetrita üsna halvasti hakkama, määrates satelliitide järgi vertikaalsuunas asukohta kohati lausa sajameetrise veaga. Sisseehitatud baromeeter vähendab viga mõne meetrini, tehes võimalikuks GPS-i kasutamise ka näiteks langevarjuhüpetel või alpinismis. eTrex Vista menüüst leiabki hulga langevarjuritele sobivaid seadistusparameetreid.

Kompass ja kõrgusemõõtja aga on sellised mõõteriistad, mis vajavad kalibreerimist. Seda on lihtne ise teha: kompassi tuleb aeglaselt ümber oma telje pöörata kalibreerimisrežiimis ja baromeetri järgi saab kõrguse nulli panna näiteks mere ääres veepinna lähedal.

Kes tahab eriti täpselt kõrgust nullida, peab mere äärde jõudes uurima selle päeva merevee taseme seisukohta kroonlinna nulliga võrreldes. eTrex Legend, millel täp-

set elektroonilist kompassi ja baromeetri pole, ei vaja ka kalibreerimist.

Tavaliste kahe AA-tüüpi patareiga said mõlemad uued GPS-id hakkama enam-vähem ööpäeva. eTrex Legend HCx töötab 25 tundi ja eTrex Vista HCx 24 tundi. Vana põlvkonna eTrexid pidasid siiski 6–7 tundi kauem vastu, kuid ilmselt tahab täpsem antennikiip tihedama asukohamääramisega rohkem energiat tarvitada.

Leviprobleeme ei esinenud

Levi testimiseks tuli toast välja minna, ehkki ka ruumis sees oli kolme-nelja satelliidi signaal kinni püütud, mis on käsi-GPSide seas väga hea tulemus (tavaliselt ruumis nad asukohta määrata ei suuda).

Mõlemad GPS-id said linnaliikluses koordinaadid pidevalt kätte, ka tihedalt asustatud ehk kõrgete majadega ääristatud kesklinna tänavatel polnud leviga kordagi

Taskus on küljel asetsevad nupud muidugi mugavad, aga käes hoides on ekraani kohal asuv joystick pehmelts öeldes veider.

FOTO: EGERT KAMENIK

GPS ETREX VISTA HCX

Hind: 5400 krooni

Antenn: Mediatek. Täpsus 3 m, asukohamääramine 5 Hz; välisantenni pistik puudub
Ekraan: 256 värvi, TFT, 33 × 43 mm, peegeldusevaba, 176 × 220 punkti
Kompass: elektrooniline
Kõrgusemõõtja: baromeetiline altimeeter
Menüü: eesti keele valik olemas
Ühendus arvutiga: USB-kaabliga
Tarkvara: POI Loader, MapSource Trip & Waypoint Manager CD
Teekonnapunktid: tuhat koos nime ja sümboliga
Marsruutide arv ja pöördepunktid: 50 kuni 250 punkti
Jälg: 10 000 automaatset jäljemärki: 20 salvestatavat jälge, 500 jäljemärki igal jäljel
Kaardid: maailma üldkaart, BlueCharti merekaartide tugi, lisatasu eest Regio Eesti kaart
Lisafunktsioonid: geopeituse funktsioon, pindala arvutamine, mängud, langevarjuhüppe abimees jne
Mõõtmed: L 51 × K 112 × S 30 mm
Mass: 156 g
Toide: 2 AA-patareid (kuni 25 h)
Mälukaart: 256 MB microSD (laiendatav)

PLUSSID

- ✓ Täpne asukohta, suuna ja kõrguse määramine
- ✓ Kiire kaardiga töötamine

MIINUSED

- Väike ekraan

am 9,0

Asukoha ülitäpselt

probleeme. Testimise ajal olid ka ilusad ilmad, sügisel paksude pilvedega ilmselt nii hea tulemus ei tule. Paraku polnud päikeselises ja kuumas augustis võimalik pilvedega levi testida.

Levi õnnestus suretada siiski ühel korral täielikult – selleks tuli ronida Kohila lähedal mahajäetud raketibaasis maa-alusesse garaaži, mis oli kaetud pinnasega. Ilmselt on sellises kohas lisaks pommikindlusele tagatud ka signaalikindlus, sest mobiililevigi oli üsna piiripealne.

Kohila lähedal paksus metsas oja ääres polnud leviga samuti probleeme. Samas kohas aga kurtsid näiteks geopeituse määrgid kehva levi ja satelliitide kadumist vanemate Garmin ja Magellani mudelitega.

Maa-ameti lehel täpselt määratud n-ö kindelpunkti koordinaatidele minnes sai Jägala joa lähedal asukoht kindelpunkti betoonposti kohal määratud kolmemeetrise eksimusega mõlema GPS-i puhul – täp-

selt nii nagu tehnilistes andmetes eksimust lubatigi.

Nii nagu vanematel mudelitel, on ka uutel säilitatud veider nuppude asetus. Taskus on küljel asetsevad nupud muidugi mugavad, aga käes hoides on ekraani kohal asuv joystick pehmelt öeldes veider. Parema käega kasutades tuleb põialt üle ekraani liigutada, vasakukäelistel aga on sellise nupuasutusega juba mugavam.

Kaardil on "kalad" sees

Testitud mudelitesse oli sisse laetud ka Regio kaart. Näitab teed ja asulad ilusti kätte ning turist saab lisaks otsida ka lähedalasuvaid poode, bensiinijaamu või söögikohti. Nende andmebaas pole aga mitte meetrise täpsusega – näiteks Ristil Läänemaal asuv bensiinijaam oli oma tegelikest koordinaatidest üle kolmesaja meetri võrra eemal ja GPS-i juhendamisel poleks õigesse tanklasse jõudnudki. Osa huvipunkte on ka

vananenud infoga, aga maanteed näivad suhteliselt täpselt peal olevat, ka väiksemad külateed.

eTrexid on varustatud microSD mälukaardiga, kuhu saab salvestada kaarte ja huvipunkte ning läbitud teekondi ja plaanitavaid marsruute. Võrreldes vanemate mudelitega, on uued eTrexid kaarti kuvades väga kiired. Uut kohta ette kerides ei peagi kuigi palju ootama, kaart lippab märkamatu ning info kuvamise järgi ei pea eriti ootama.

Mõlemad uued Garmin GPS-id on küll n-ö madalama hinnaklassi seeriast, kuid tänu oma uuenuend täpsusele ja kiirusele sobivad algajale navigeerijale ilmselt üsna kaua, enne kui tekib vajadus midagi võimsamat muretseda. Täpne, kiire ja odav – mida veel ühelt käsi-GPSilt tahta. Kui veidi norida, tahaks ehk vaid suuremat ja kvaliteetsemat ekraani, et kaarte paremini lugeda.

GPS ETREX LEGEND HCX

Hind: 4800 krooni

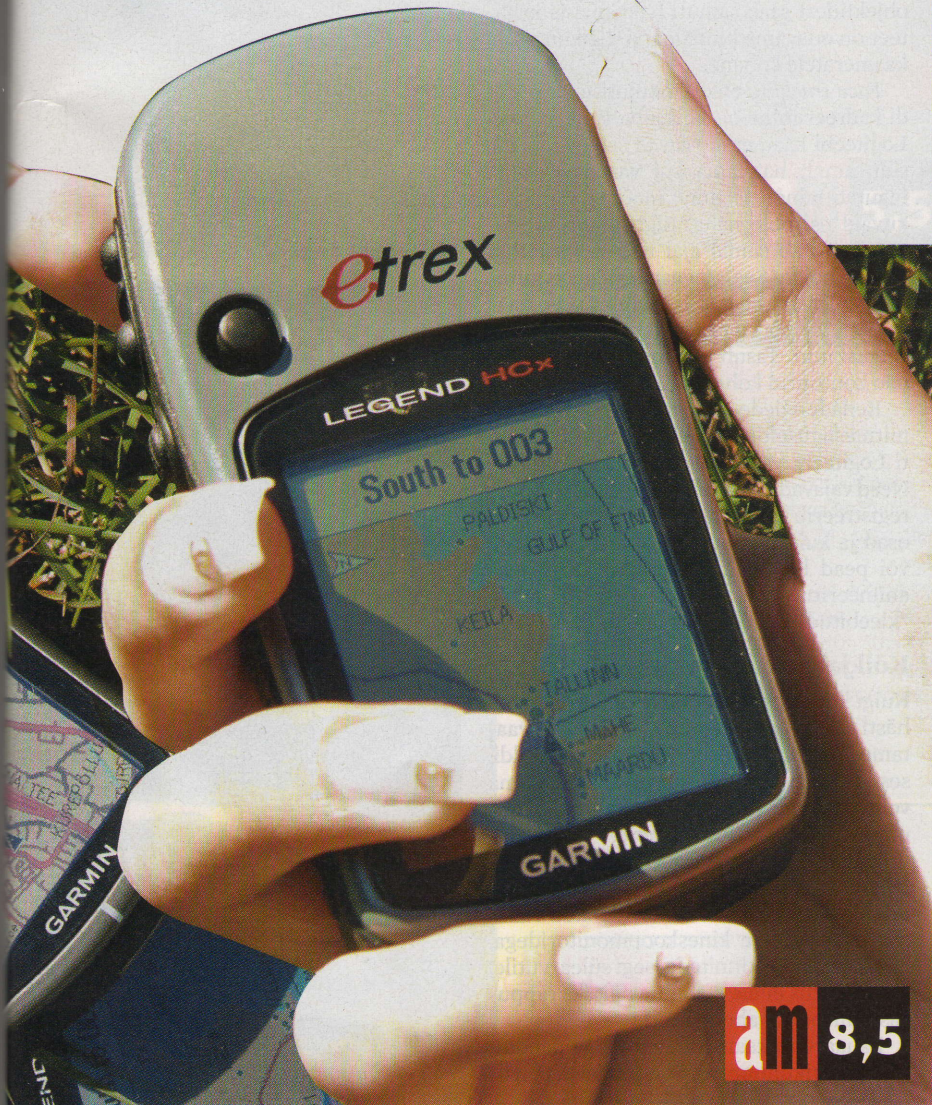
Antenn: Mediatek. Täpsus 3 m, asukoha-määramine 5 Hz; välisantenni pistik puudub
Ekraan: 256 värvi, TFT, 33 × 43 mm, peegeldusvaba, 176 × 220 punkti
Kompass: puudub (suuna arvutamine koordinaatide muutmise järgi)
Altimeeter: puudub (kõrguse arvutamine satelliitide asukoha järgi)
Menüü: eesti keele valik olemas
Ühendus arvutiga: USB-kaabliga
Tarkvara: POI Loader, MapSource Trip & Waypoint Manager CD
Teekonnapunktid: tuhat koos nime ja sümboliga
Marsruutide arv ja pöördepunktid: 50 kuni 250 punkti
Jälg: 10 000 automaatset jäljemärki: 20 salvestatavat jälge, 500 jäljemärki igal jäljel
Kaardid: maailma üldkaart, BlueCharti merekaartide tugi, lisatasu eest Regio Eesti kaart
Lisafunktsioonid: geopeituse funktsioon, pindala arvutamine, mängud jne
Mootmed: L 51 × K 112 × S 30 mm
Mass: 156 g
Toide: 2 AA-patareid (kuni 25 h)
Mälukaart: 256 MB microSD (laiendatav)

PLUSSID

- Täpne asukoha määramine
- Kiire kaardiga töötamine

MIINUSED

- Väike ekraan
- Väikestel kiirustel ebatäpne suuna määramisel

am 8,5